

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2721201199
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2721201199.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Bibiána Ťažiarová a Mgr. Matúš Staríček, v právnej veci navrhovateľky: PaedDr. Q. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, O. a manžela navrhovateľky: P. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, O., o rozvod manželstva, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Skalica sp. zn. 1Pc/16/2021 - 10 zo dňa 23. novembra 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa r u š í .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. odmietol podanie navrhovateľky doručené súdu prvej inštancie dňa 22.09.2021 a výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou § 2 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a § 127 ods. 1, § 129 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a vecne tým, že po preskúmaní podania navrhovateľky súd dospel k záveru, že podanie navrhovateľky nespĺňa základnú náležitosť podania podľa § 127 ods. 1 písm. e) CSP, teda nie je navrhovateľkou podpísané. Riadny návrh je nutnou podmienkou konania. Súd má nesporne zistené, že dňa 22.09.2021 bol súdu doručený návrh navrhovateľky na rozvod manželstva, pričom návrh neobsahoval podpis osoby, ktorá bola v návrhu označená ako podávateľ návrhu, t. j. neobsahoval podpis navrhovateľky. V elektronickom podaní doručenom súdu dňa 22.09.2021 bola ako navrhovateľka označená PaedDr. Q. T., nar. XX.XX.XXXX, pričom elektronický dokument podpísal Mgr. Ing. Juraj Trokan. Z obsahu spisu nebolo zrejmé, kto je Mgr. Ing. Juraj Trokan, ktorý podanie podpísal svojím elektronickým podpisom a čo ho oprávňovalo k tomu, aby autorizoval podanie podané v mene navrhovateľky a z návrhu ani nevyplývalo, že by podanie za navrhovateľku mala urobiť iná osoba. Neúplnosť podania je odstrániteľným nedostatkom konania, ktorý sa súd pokúsil odstrániť v zmysle ust. § 129 ods. 1 CSP uznesením, ktorým navrhovateľku vyzval na odstránenie väd podania. Napriek tomu súdu nebolo predložené listinné podanie obsahujúce podpis navrhovateľky ani elektronické podanie autorizované navrhovateľkou. Navrhovateľka vadu podania spočívajúcu v absencii podpisu osoby, ktorá robí podanie vo veci samej, neodstránila. Podanie navrhovateľky - návrh na rozvod manželstva preto trpí vadou, pre ktorú nie je možné pokračovať v konaní a z toho dôvodu súd podanie navrhovateľky doručené Okresnému súdu Skalica dňa 22.09.2021, ktoré je podľa obsahu podaním vo veci samej, v zmysle ust. § 129 ods. 3 CSP odmietol. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, nakoľko neboli naplnené podmienky, v zmysle ktorých by podľa CMP bolo možné účastníkovi trovy konania priznať.

2. Proti uzneseniu podala odvolanie navrhovateľka z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a/alebo konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Navrhovateľka uviedla, že dňa 22.09.2021 prostredníctvom advokáta Mgr. Ing.

Juraja Trokana doručila Okresnému súdu Skalica návrh na rozvod manželstva. Tento návrh riadne podpísala. Následne požiadala advokáta ako osobu podľa § 35 ods. 3 písm. a) zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), aby túto listinu previedol do elektronickej podoby zaručenou konverziou podľa § 35 ods. 1 písm. b) v spojení s § 36 ods. 1 a 3 zákona o e-Governmente. Tento novovzniknutý dokument bol doručený súdu advokátom. Navrhovateľka poukázala v odvolaní na ust. § 39 ods. 1 veta prvá zákona o e-Governmente, podľa ktorého novovzniknutý dokument zo zaručenej konverzie, ktorý je neoddeliteľne spojený s osvedčovacou doložkou, má rovnaké právne účinky a je použiteľný na právne účely v rovnakom rozsahu ako osvedčená kópia pôvodného dokumentu, ktorého transformáciou vznikol. Vzhľadom na uvedené navrhla zrušiť uznesenie súdu prvej inštancie.

3. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 7 ods. 1 CMP, § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. b) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť.

4. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdenie, či prvoinštančný súd postupoval správne, keď podanie navrhovateľky, ktorým sa domáhala rozvodu manželstva, odmietol pre absenciu všeobecnej náležitosti vyžadovanej pre každé podanie adresované súdu v zmysle ust. § 127 ods. 1 písm. e) CSP, a to podpisu navrhovateľky.

5. Z obsahu súdneho spisu, ako aj z obsahu elektronickeho súdneho spisu odvolací súd zistil, že dňa 22.09.2021 bolo súdu prvej inštancie doručené podanie navrhovateľky zo dňa 06.09.2021, ktorým sa domáhala rozvodu manželstva účastníkov konania. Predmetné podanie (návrh na rozvod manželstva) bolo doručené súdu prvej inštancie prostredníctvom ÚPVS, t. j. bolo podané elektronicou formou a malo podobu oskenovanej navrhovateľkou podpísanej listiny. Podľa výsledku informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe (č. I. 7 spisu) bolo podanie navrhovateľky zo dňa 06.09.2021 autorizované platným kvalifikovaným elektronickým podpisom advokáta Mgr. Ing. Juraja Trokana. K podaniu navrhovateľky zo dňa 06.09.2021 nebolo doložené žiadne plnomocenstvo, ktoré by navrhovateľka udelila advokátovi Mgr. Ing. Trokanovi na zastupovanie v konaní. Prípadné právne zastúpenie navrhovateľky v konaní nevyplývalo ani z obsahu samotného podania zo dňa 06.09.2021. Uznesením č. k. 1Pc/16/2016 - 8 zo dňa 07.10.2021 súd prvej inštancie vyzval navrhovateľku, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia doručila súdu návrh na rozvod manželstva riadne podpísaný navrhovateľkou, a to buď v listinnej forme s vlastnoručným podpisom navrhovateľky alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu, t. j. so zaručeným elektronickým podpisom navrhovateľky. Navrhovateľka bola zároveň zo strany prvoinštančného súdu poučená, že ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať. Uznesenie č. k. 1Pc/16/2016 - 8 bolo navrhovateľke doručené dňa 25.10.2021. Nakoľko navrhovateľka na výzvu súdu prvej inštancie nereagovala, prvoinštančný súd uznesením č. k. 1Pc/16/2021 - 10 zo dňa 23.11.2021 výrokom I. odmietol podanie navrhovateľky doručené súdu prvej inštancie dňa 22.09.2021 a výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Proti uzneseniu č. k. 1Pc/16/2021 - 10 podala navrhovateľka odvolanie navrhujúc jeho zrušenie. Nahliadnutím do elektronickeho súdneho spisu súdu prvej inštancie odvolací súd zistil, že podanie navrhovateľky (návrh na rozvod manželstva) zo dňa 06.09.2021 je neoddeliteľne spojené s osvedčovacou doložkou o zaručenej konverzii, ktorú vykonal advokát Mgr. Ing. Juraj Trokan a ktorou osvedčil, že elektronický dokument vznikol zaručenou konverziou ako elektronická podoba pôvodného dokumentu v listinnej podobe v súlade s § 35 ods. 1 písm. b) zákona o e-Governmente. Nakoľko predmetná osvedčovacia doložka nebola prvoinštančným súdom vytlačená a zažurnalizovaná do súdneho spisu, musel tento nedostatok odstrániť odvolací súd.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 125 ods. 1, 2 CSP, podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

8. Podľa § 127 ods. 1 písm. e) CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie podpis.

9. Podľa § 23 ods. 1 veta druhá písm. a) zákona o e-Governmente, osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania, ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis

1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou,

2. použitím na to určenej funkcie informačného systému prístupového miesta a po úspešnej autentifikácii osoby ktorá autorizáciu vykonáva, zodpovedajúcej najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, ak sa zabezpečí uvedenie tejto osoby ako odosielateľa elektronickej správy, nemennosť obsahu autorizovaného dokumentu do momentu uloženia v elektronickej schránke adresáta, spojenie autorizovaného dokumentu s identifikátorom osoby odosielateľa a zachovanie väzby medzi nimi, ak to osobitný predpis nezakazuje alebo

3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje.

10. Podľa § 35 ods. 1 písm. b) zákona o e-Governmente, konverzia je postup, pri ktorom je celý, bežne zmyslami vnímateľný, informačný obsah pôvodného dokumentu v listinnej podobe transformovaný do novovzniknutého elektronického dokumentu.

11. Podľa § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente, zaručenou konverziou je konverzia s cieľom zachovania právnych účinkov pôvodného dokumentu a jeho použiteľnosti na právne úkony vykonaná postupom pre zaručenú konverziu podľa štvrtej časti.

12. Podľa § 35 ods. 3 písm. a) zákona o e-Governmente, osobou oprávnenou vykonávať zaručenú konverziu (ďalej len „osoba vykonávajúca konverziu“) sa rozumie orgán verejnej moci, advokát a notár.

13. Podľa § 36 ods. 3 zákona o e-Governmente, osoba vykonávajúca konverziu pri zaručenej konverzii podľa § 35 ods. 1 písm. b)

a) transformuje pôvodný dokument v listinnej podobe na elektronický dokument,

b) vytvorí osvedčovaciu doložku vo forme elektronického dokumentu,

c) autorizuje osvedčovaciu doložku a novovzniknutý elektronický dokument spoločne a pripojí časovú pečať,

d) vytvorí záznam o vykonanej zaručenej konverzii.

14. Podľa § 37 ods. 1 zákona o e-Governmente, osvedčovací doložka obsahuje údaje o pôvodnom dokumente a jeho autorizácii a použitých bezpečnostných prvkoch, o osobe, ktorá zaručenú konverziu vykonala, a čase jej vykonania a údaje o evidencii vykonanej zaručenej konverzii.

15. Podľa § 38 ods. 1 zákona o e-Governmente, konvertovať nemožno

a) dokument v listinnej podobe, z ktorého nie je podľa osobitných predpisov možné vyhotoviť úradne osvedčenú kópiu,

b) dokument v listinnej podobe, ktorého jedinečnosť nie je možné konverziou nahradiť, najmä občiansky preukaz, cestovný doklad, doklad vydaný podľa osobitných predpisov a preukazujúci oprávnenie osoby na výkon činnosti podľa osobitných predpisov, peniaze, cenné papiere, žreb,

c) ak nejde o konverziu podľa § 35 ods. 1 písm. c), elektronický dokument, ktorý je audio súborom alebo video súborom.

16. Podľa § 39 ods. 1 veta prvá zákona o e-Governmente, novovzniknutý dokument zo zaručenej konverzie, ktorý je neoddeliteľne spojený s osvedčovacou doložkou, má rovnaké právne účinky a je použiteľný na právne účely v rovnakom rozsahu ako osvedčená kópia pôvodného dokumentu, ktorého transformáciou vznikol.

17. Na zachovanie právnych účinkov podania vo veci samej v elektronickej podobe sa vyžaduje buď jeho dodatočné doručenie v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa zákona o e-Governmente (§ 125 ods. 2 CSP) alebo jeho autorizácia (§ 23 ods. 1 a nasl. zákona o e-Governmente), alebo zaručená konverzia (§ 35 a nasl. zákona o e-Governmente), vďaka ktorej možno dosiahnuť, aby novovzniknutý dokument, ktorý je neoddeliteľne spojený s osvedčovacou doložkou, mal rovnaké právne účinky a bol použiteľný na právne účely v rovnakom rozsahu ako pôvodný (originálny) dokument, ktorého transformáciou vznikol.

18. Ako už bolo vyššie uvedené, z elektronického súdneho spisu bolo zistené, že oskenované navrhovateľkou podpísané podanie zo dňa 06.09.2021 (návrh na rozvod manželstva), doručené súdu prvej inštancie elektronickejšími prostriedkami, bolo neoddeliteľne spojené s osvedčovacou doložkou, ktorou advokát Mgr. Ing. Trokan osvedčil, že tento elektronickejší dokument vznikol zaručenou konverziou ako elektronickejší podoba pôvodného dokumentu v listinnej podobe v súlade s § 35 ods. 1 písm. b) zákona o e-Governmente. Vykonaním zaručenej konverzie oprávnenou osobou /§ 35 ods. 3 písm. a) zákona o e-Governmente/ sa listinný dokument (podanie zo dňa 06.09.2021 podpísané navrhovateľkou) transformoval do elektronickej podoby, pričom právne účinky pôvodného listinného dokumentu zostali zachované s poukazom na ust. § 39 ods. 1 veta prvá zákona o e-Governmente, podľa ktorého novovzniknutý dokument zo zaručenej konverzie, ktorý je neoddeliteľne spojený s osvedčovacou doložkou, má rovnaké právne účinky a je použiteľný na právne účely v rovnakom rozsahu ako osvedčená kópia pôvodného dokumentu, ktorého transformáciou vznikol. Obmedzenie konverzie podľa § 38 ods. 1 zákona o e-Governmente v danom prípade neprichádza do úvahy, nakoľko podanie vo veci samej v listinnej podobe nie je dokument, ktorý by nebolo možné konvertovať. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že záver súdu prvej inštancie o absencii podpisu navrhovateľky v podaní zo dňa 06.09.2021 nie je správny. Nakoľko je oskenované navrhovateľkou podpísané podanie zo dňa 06.09.2021 neoddeliteľne spojené s osvedčovacou doložkou o vykonanej zaručenej konverzii listinného dokumentu do elektronickejšího dokumentu, je potrebné ho považovať za navrhovateľkou podpísané. Súd prvej inštancie preto rozhodol nesprávne, keď podanie navrhovateľky zo dňa 06.09.2021, doručené súdu prvej inštancie dňa 22.09.2021, odmietol.

19. Nakoľko v danej veci neexistoval dôvod na odmietnutie podania, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP (keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvod, pre ktoré bolo uznesenie vydané, neexistoval).

20. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude pokračovať v konaní o návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva, posúdiť dôvodnosť tohto návrhu, vec prejednať a rozhodnúť.

21. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).